

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. : : 202. szám. : : : :

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm.-ként: szövegek között és nyílttér 1.50 Dinár, rendes 1.—Din., apróhirdetés 0.70 Din. és az illeték. Több-szörinél engedmény.

VI. Évf.

Murska Sobota, 1927. augusztus 7.

29. Szám.

Prekmurje szorgalmas dolgozó népéhez

Nem lehet már tovább, ölbetett kezekkel nézni, mi történik prekmurjében. Nem lehet türellemmel tovább győzni, hogy vannak politikusok, akik ezt a józan, becsületes szorgalmáról világszerile ismert prekmurjei népet, már 9 év óta folyton becsapják.

Autonomiát (önállóság) hirdettek és gyarmatot csináltak a mi szép Prekmurjénkből.

Az amugy is sűrűn lakott prekmurje területét még jobban megterheltek ide telepítéssel, ugyanakkor a prekmurjei szegények vehették a vándorbotot, ugyszintén az intelligenciát is száműzték. Sem az egyik, sem a másik nem lehet hazai rögön termelt kenyert, hanem idegen benkell neki tengődni.

Gazdasági föllendülést könnyű, boldog megélhetést, adó-könnvitéseket, szabad kereskedelmi forgalmat, utak, hidak egészségügyi intézetek, iskolák építését ígérték, de csak ígérték, de semmit ezekből meg nem valósítottak.

Soha nem nyomorgott ennyit Prekmurje szegény népe, mint most. Az agyonmagasztalt kormányzati bölcsesség örökös bel- és külpolitikai krízisek előidézésével bizonytalanná tett minden vállalkozást. Ez nem elég! Itt vannak az elemi csapások, árvíz, jégeső, szárazság stb.

Segít-e rajtatok valaki? Senki!

Mit csinált a Klekl párt?

Először gyarmatosította prekmurjét és most végleg elárulja, autonomista programját a radikális párttal lépven házasságra, mely rigyből újabb károk származnak a népre. Mit tett a Radics párt prekmurjeért? Talán kevesebb adót kell fizetni? Talán olcsóbb lett valami? Igen olcsóbb lett a szegény ember marhája és disznója, míg ha ő vesz valamit azért örületes összegeket kell fizetnie. A szegény embert még az ág is huzza. Soha sem volt olyan igaz mint most és bárhol fordul orvoslásért sehonnan sem kap segítséget.

Ökölbe szorul az ember keze a sok igazságtalanság láttára
KRAJCSICS LÁSZLÓ.

POLITIKAI ÉLET.

Oroszországban

levegőbe röpitették a leningradi szovjet házat. A bombamerényletnek száz bolsevista esett áldozatul. A vasutakat nem irányítják Leningrádba.

Olaszországban

nyugtalan természetű tűzhányója a Vezuv 3/4 évi alvása után felébredt és működik. 100 méter magasra fecskendezi a földünk gyomrában levő őszanyagot, a látványt. Azt írják Nápoly várost éjszakánként szép, erős, vörös fényvel világítja meg.

Irországban

De Valera hívei összeütköztek az ir katonákkal mert a köztük levő viszony kiélesedett. A republikánusok vesztek.

Tengeri leszerelésre

vonatkozólag az angolok javaslatot tettek az amerikaiaknak. Ámde az amerikaiak ezt a javaslatot nem fogadták el, mert felfüggesztésük szerint csak újabb fegyverkezési versenyt idézne elő az egyes országok között.

ROVÁS.

Kitől féljek . . ?

Az Ur világosságom és szabadulásom: Kiteől féljek? Az Ur., életem oltalmazója Kiteől remegjek? (Zsoltások: XXVI. I.)

Valamelyik ószövetségi bölcs próféta ajkát hagyhatták el-e szavak. Egyenes gerinces ember lehetett az ő korában is megerősítette őt ebben hitte is, bátran harcolt az igazságért népe érdekében, ha ilyen feségesen tudta kifejezni bátor szellemét.

En nem vagyok bölcs próféta csak egy a sok közül, akiket a kor azzá nevelt, hogy lássa egyfelől a tántangó sötét mélységet az örök nyomor völgyét, melybe naponta ezrével hullanak a tehetelen áldozatok, — más felől a fénylő paradicsomot . . . Mikor este a függöny föllibben — ott látod vakító fehér testeket, mint vonaglanak, hajlanak, remegnek a képes gyönyör élvezetétől.

A Miatyánk Isten megadta neked a mindennapi kenyeret, de nem őrizte meg a gonosztól. Mert ők az aranyborju hívei és az aranyborjunak törvényei vannak, hasonlatosak a víz körutjához következetesek, kiméletlenek és mindig a tengerbe térnek vissza iszapot mocsárt döghalált hagyva maguk után.

Az igazság az én világosságom és szabadulásom ki mondom tehát le az arany borjuval és le minden bálványal! Le minden hamis politikai prófétával.

Nézzétek meg jól kire szavaztok szept. 11-én. Krajcsics László.

A fejsze a fán . .

A fejsze már a fák gyökerére tépett, azért minden fa, mely jó gyümölcsöt nem terem, kivágattatik és tüzre vettetik. (Szt. Máté III. 7-10 Keresztelő Jánostól.)

Minden korhadt fa csak ideig-óráig áll, aztán ledül és elrohad. Elemeire bomlása folyamán azonban új életnek ad tápanyagot. A korhadt fa, a korhadt társadalom, a gonosz ember pusztulásra van ítélve. Minden kornak megvan a maga keresztelő Jánosa, aki fölismeri, hogy nincs más segítség, mint kivágni és tüzre vetni azon fát, mely jó gyümölcsöt nem terem.

Ezen képletes tanításért ma felakasztanak keresztelő Jánost, ha élne. Én sem magyarázom bővebben, hiszen Prekmurjében elég általánosságban ismerik az evangéliumot, de hogy milyen jól értették ezt abban a korban bizonyítja az, hogy mindjárt megkérdezte egy gazdagasszony mit cselekedjünk tehát?

„Akinék két köntöse van adja annak, akinek nincsen, és akinek élelme vagyona hasonlóképpen cselekedjék“ (Lukács III. 10.)

Persze, hogy ma a szegényt könyörtelenül a sorsára hagyja, mindenki senki sem adja, feleslegét a nélkülözőnek inkább elhagyják veszni éhen.

Minden ember tehát aki türi ezen állapotokat azon rosz gyümölcsöt termő fákhöz hasonlít, amit keresztelő János emleget.

Ezért tehát a tüzre velük!!

Szeptember 11-én tehát az új hajtásoknak a jó gyümölcsöt termő fáknak kertjébe menjünk és adjunk szavazatunkat jó gyümölcsöt termő fára majd megismeritek! Krajcsics.

Az elégedetlenség,

nyomorúság, kivándorlás, szélszélhámosság, ön — és rablógyilkosságok, családirtások erkölcsötleneségek okairól a pénzhiányról és a gazdasági válságról a múltban.

(Folytatás.)

Néhány év múlva az emberek még jobban elszaporodtak és ezért felszaporodtak a munkanélküliek, az éhezők is, attól veszik el szükségletüket — akinek már csak kétszer annyja van, mint a mekkora a szükséglete. Ezután már gyorsan megy. Hamar emelkedik a munkanélküliek száma. A helyzet az lesz, ha a felebarátjától elveszi a fölösleget, nem juthat annyihoz, amennyire neki szüksége van. Két felebarátját kell meg-rabolnia, később tizet és végül gyilkolnia kell, hogy ne legyen annyi dolga szükségletének rablás, csalás, szélszélhámosság utján való megszerzéséhez. Raglógyilkos lett az ezelőtt becsületes ember, kényszerből, munkanélkülségből, hogy családját és magát fenntarthatta. Ki volt ennek az oka? Azon állam, amely nem gondoskodott a nép mesélhetésének előmozdításán. Szóval beáll az ököljog. Azaz, az erősebbik elveszi a gyengébbtől, a szegény a gazdagtól a vagyont, az életet, mint ahogy a gyengébb kutya szájában levő, tán nehezen megszerzett csontot, kiveszi az erősebbik belőle. Ha az egyénjelleme, becsülete, kollegiálissága erre nem engedi, akkor vagy éhen kell halnia, vagy koldulnia kell. Az intelligens ember (elég példa van rá) megöli családját és önmagát, mert sajnálja azok kintlódását, — segíteni rajtuk nem tud. Ki volt ennek az oka? Ismét az ország, állam, amely nem gondoskodott a munkátlanokról, és a pénzt nem tudja keldőn a nép javára forgatni. Nem értettek hozzá a régebbi miniszterek, népvezetők, mert nem voltak ők szakemberek. Így van ez ma is igen sok országban.

Van még egy reménysugara a jövedelmező munkanélküli embernek,

Nyiltér.*)

Muravidék 25-ik számában általam írt szöveg dal versei egy nem radikális párti névtelen cikk író urat annyira méregbe hozott, hogy a »Novine« ujság 29-ik számába írt cikke alapján, rossz néven veszi tőlem, hogy én azt mertem írni, hogy a radikálisokat Nagy Szerbia hőzs ügye vezérli, ezt meg a király is belátja, stb. és még Szerbia éljenzését is rossz néven veszi tőlem, bűnül rója fel.

Tehát kedves cikk író ur, én bátran kérdezhetem Öntől, melyikünk most a nagyobb hazafi én vagy Ön? Én mondhatom önzetlenül, a hét évnek tapasztalatai és tiszta szívem sugallata alapján írtam verseimet, nem a tál lencsének elnyerése kecsegtetett nem, hisz azt már régen fejemhez vágták tálastól együtt, hogy az nekem nem jár, pedig ezen lencsének jogalapja megvan a trianói és később a római egyezség alapján továbbá a 35 évig befizetett díjak alapján is, én bátran kimondom azt, hogy mindenkor azon államnak, melyhez tartoztam önzetlen hazafia voltam, úgy a multban a Magyarok alatt, most meg a Nagy Szerbiának. De ugylátszik, hogy cikk író ur nem volt az, sem a multban sem most nem az, mivel rossz néven veszi mostan tőlem. Cikke szerint önt nem vezérli Szerbia közös ügye!

A másik versére vonatkozva mivel azt is gunyolódva terhemre hozza fel, ittenis előbb tudnom kell, hogy cikk író ur azon korból való-e? mert ha azon korból való, mikor ezen nóta keletkezett, akkor elhomályosult az emlékező tehetsége, ha pedig ifjabb korból való, akkor meg nem fejlődött ki még, hogy azt megértené.

Én bátran elmondhatom, hogy azon korban nem okolta Szerbiát egy magyar huszár ezredhez kerültem 1879. évben, mely 7-ik huszár ezrednek első századja Maglajnál majdnem teljesen meg semmisült a komitácák által, de ezért nem Szerbiát okozta, hanem az osztrákok, mivel minden téren a magyar vér folyt és mégis Ausztriához lett csatolva. Ezen dalt valószínűleg valamely kétszínű atyafi dobhatta akkor a zavarosba a katonák közzé, hogy a bűnét ezzel is a Magyarra hárítsa. Ez az igazi elfogadható tény.

Tehát feltehető, hogy cikkíró ur is ezen nótával ugyanazt akarja elérni nálam is, bizva hogy feljebb elhi-

szik néki, hogy én nem hazafiságból írtam a szöveget, hanem lencséért, mint magyaron.

Vissza utasítom cikkíró urnak gunyos kifejezését, mert rablélek soha nem voltam, és nem vagyok mindig meggyőződés után indultam és tettem.

Tisztelt cikkíró ur! Öszintén mondom én nem haragszom Önre, hogy ezen gunyoló cikkét és versét megírta sőt köszönetet mondok Önnek, mivel megadta az alkalmat arra, hogy a prekmurjei jó vendeket, valálkülömbőség nélkül felvilágosíthatom egyedül, mely pártban bizhatnak és mely párt viseli szíven szegény emberek közös ügyét, mert arról a tények győztek meg, hogy nincsen más párt, mint a radikális párt ki egyedül kormányképes ki egyedül szíven viseli Nagy Szerbia és szegény emberek közös ügyét. Ezzel én nem mondok szép meséket félrevezetés végett, hanem a tiszta tényt írom csak le, a mi a mult ciklusok alatt lefolyt és megtörtént.

Kérem, kormányon volt a H. betűből is, de meddig? és alig valami intéztetett el az ország és a szegény emberek ügyében, és ugyancsak kormányon volt az utolsó S. betűből is, ő is meddig? ő is igen keveset végzett, és ezek után újból csak a radikális pártnak kellett megfogni a kormány gyeplőjét, hogy Szerbia és a szegény emberek ügyét végre valahára előbbre vigyék, ezt a király is belátta, már most azért egyedül ő benne van néki is bizalma.

Tehát kedves cikkíró ur ezek a tiszta tények, mely után azt hiszem Ön is belátja, hogy én nem a tál lencsének reményében kiáltottam azt, hogy »éljen Szerbia«, hanem mint hű hazafi a tapasztaltak alapján, azt hiszem most ezek után cikk író ur is megengedni, hogy jelen cikkem végén megéljenzhetem és elkiálthatom prekmurjei jó vendépeknek azt: »Éljen a Király és éljen Szerbia és Szerbiának egyedül bizalmunkat érdemlő radikális pártja éljen«.

Kedves cikkíró ur egy Istennek gyermekei vagyunk, közösek azért az érdekeink; valamint a jó Istenünk egyformán hozza fel ránk az ő áldott napját, mind a jókra mind a gonoszakra, azért sem az államnak, sem az államférfiaknak nem lehet, és nem szabad személyek vallás és fajkülömbőség szerint a nem jót tenni, mert mind az ő gyermekei és polgárai vagyunk. Tehát közös az érdekünk a mely államban ezen közös közep utat

honatyáink nem találják meg, ottan felfordul a rend.

Tehát ezt tartják honatyáink képviselőuraink pártkülömbőség nélkül szem előtt, úgy virulni fog e hon, mert az ország jóléte népe boldogságában van. Mint ezek után gondolom, hogy szőlő igazat betörök a fejed. Öszintén és bátran mondom, engem szövegírómnál nem vezérelt anyagi érdek, anyagiakkal ha az nem tiszta, sem megvesztegetni, sem elriasztani az igazságtól nem lehet, mely után maradtam jó barát és hazafi

HORVÁTH LAJOS

Pucinci, 1927. VII. 18.

*) E közleményért a szerkesztő nem vállal felelősséget.

A rák.

A Murska ifjúságának egyik ellenállhatatlan csábító, örökké mosolygó splendit tagja megtudta, hogy rák kedvelő barátja (egy utazó) Radenci-ban fürdik. Leírhatatlan szeretetének, a finoman főtt piros rák iránti közös vonalmának kifejezésül három rákászt mozgósított száz darab tenyeres talpas ráknak azonnali előteremtésére. Jelszó: koszt vasz koszt! Nem holmi utszéli poros csalánaal, hanem a kerti legfinomabbal dédelgetett 100 zizegő rák, virágokkal díszített szép nagy papiros skatulyában 200 Din. ellenszolgáltatással pár óra alatt átadatott mosszió Splenditnek, aki azt azonnal e célra különös gonddal megtisztított motoros kerékpárjára erősítette, kis ded férfi kofferjé mögé. Ő maga pedig kiöltözött, kipitykézett, sőt fehér másli telt magára, hogy a rákévés kellő formában történjék. Közben odaoda pislantott a skatulyára s kettőt egymásután nagyot nyelt. Máris elképzelte, hogy fog utána csúszni finom gürmánni kortyintásokkal a elsőrendű szívet, lelket és testet melegítő Jeruzsálemi. Mannyifik, nobl és elegánt, eht gürmennis lesz az özsona; ezután akkorát csettintett a nyelvvel, mintha vagy 8 darabot evett volna már. Az egyik kereskedő inasnak laufsritt telefonálni kellett a radenci főhotel főszakácsnéjának, hogy azonnal helyezzen a sparherd középső folyukjára menykő nagy fazekat petrezselymes, kőményes és sós vízzel az azonnal odaérkező 100 drb. nem köznapi rák számára.

A 12-13 kilométernyi utat pár perc alatt karikázta a gép. De a minde-re kiterjedő gondos Splendit urnak

A vőfély.

Írta: K. J.

— No hát öcsém csak add erébb! — szól közbe a násznagy — aztán hozz több ételt és beszélj kevesebbet. De a vőfély erre nem hallgat; azért is még többet kadenciáz minden tál ételnél, sőt még áldomást is iszik az örömapa és örömanya egészségére s a fiatal házások boldogságára.

Végül aztán a vacsora alatt még egy kis rádásrygmust is megereszt a szakácsné érdekében, ki a főzés közben megégette a kezét s a sebet nincs miből gyógyítania:

Tehát jó uraim, most erszényt nyissanak
Kis bankót, nagy bankót tányérra rakjanak
Ekként orvosásra neki pénzt adjanak,
Hogy mérges sebei hamar gyógyuljanak.

Vacsora után újra táncra kerekedik a fiatalok, míg a menyasszony

fejét bekötik, s ha ez készen van, kezdődik a »sortánc«, a melyben csak a legközelebbi atyafiak táncolnak sorban egy-egy nótát a menyasszonnyal. A »sortáncot« a vőfély rendezzi, a násznagy parancsol s a kit »kikövet« annak »muszáj« egyet fordulni a menyasszonnyal. Míg a sortánc tart, addig a fiatalok — nehogy unja magát — a szomszédban »fordulbalhát« s egyéb népies mulatságot rendez magamagának, vagy tambura-szóra táncol; de a vőfély csakhamar »szabad a tánc« szavakkal ismét visszahívja őket s aztán »zavartalanig« járják kivilágos kivrirradtig.

Ilyen a vőfély élete, s ha itt vége a lakodalomnak, hétfőn újra kezdi, táncol keddig aztán »tyukverőbe« megy, szerdán meg »ujra« lakodalomba, míg egyszer csak neki is »befőlegzik«, — valami hamisszemű nyoszolyólány menyasszonya lesz s aztán már neki kell gondoskodnia, hogy ki lesz az ő vőfénye??!

(Végo.)

A legszebb éjszaka.

Írta: GÁLOSSY JÓZSEF.

Olyan gyönyörű volt az az éjszaka, mintha a mesékben történt volna. Pedig nem volt mese. A nap csodálatosan szép fénylő csókolta a tájat, s minden fűszál, levél, virág annak élettelő fényében fűdött, ringott. Úgy-e, oly különös: azon az éjszakán? . . . És úgy volt mégis: az az éjszaka szebb volt, mint egy az »ezeregy éjszaka«-ból . . . és szebb, mint a napalok pünkösdi ünnepe . . .

Úgy láttam, mintha a távoli templom gömbje is úgy csillogna, ragyogna, mint egy óriási gyémánt, úgy láttam, mintha ezen a földön minden a nap és a csillagok együttes fényességében élne . . .

A nagy lugason tömör fártókben csüngött a szép fekete izabella-szőlő és minden szeme úgy csillámlott e rendkívüli fényben, mintha a legdrágább igazgyöngyből lett volna.

Oh, de szép volt ez az éjszaka! Úgy kívántam élni, mintha soha-soha

nem akarnék a halálra gondolni. Az életnek nem a rideg mindennapiséga volt ez, mert itt bennem abban a megtépült szívben felszökött az örömtűz, lelkem pedig, az a megtaposott lélek, újra fennen repült és százszor is körülrepülte kis házunk táját. Ajkamon ott incselkedett a legszebb dal — mely oly régóta elnémult rajta és minden, ahol minden olyan nagyon szép volt . . .

Szép volt, — mert itthon volt az Édesanyám! Ott ült házunk küszöbén és velem beszélgetett. Miyy gyönyör volt őt látni, beszédét hallgatni, s tudni, hogy ő itthon van szerettei között, nem pedig egyedül, abban az örök-hosszu nagy éjszakában . . .

A küszöbön ült és gyönyörködött abban a nagy szőlő tökében, melyet még ő ültetett oda, azokkal az áldott, szorgalmas kezeivel. Én úgy ültem mellette, mintha soha nem tudnék elmenni tőle, mintha egy végtelenül nagy boldogság volna a közelében lenni és azt az édes hangját hallani, mely kedvesebb volt a legszebb angyali zenénél. Szemei én rajtam csüngtek, majd meg a szőlő lugason. (Folyt. köv.)

közben eszébe jutott, hogy a túlkorai érkezés miatt a fazék viz még nem forrhat, így tehát jó lesz közben egy spriccert elfogyasztani, no meg, hogy a szónoklat is jobban sikerüljön, amelynek kíséretében fogja a hevenyében összetákoltt lombos diadalkapu alatt átadni a rákot.

Porfelhő emelkedik a távolban... „Jön a rák!” hangzik mindenfelől. A sok fürdő közönség csak úgy tódul az addigra 10-re felszaporogott rákező jelölttel és a főemberrel (az utazóval), a kapu elé. A motor elcsendesedett, de a kerék még futott vagy 20 métert. Sír-csend. Splendit úr kecses lépéssel leszáll a gépről és azonnal bontogatja le a virágos skatulyát. A nem annyira elegáns mint inkább kipittykázott, az iskátulyát ölelő gospod Splendit, exscentálant látványt nyújtott a zöld kapu közepén, amit a kíváncsi közönség sokféle nyelven megéljenzett. Különösen csodálkozott azon a jó ötletén, hogy Splendit úr hátul legalul a kabátjára, sőt azon alul a nadrágjára néhány eleven rákot erősített.

Kedves mosolyok, édes szájsucorítások, jobbra, hol balra kacsintások könnyed tánclelések közepette a következő szavakat hallalta: „Kedves Barátom! Kimondhatatlan szeretetem jeléül jöttem Prekmurjéből, hogy felkeresselek, megláthassalak és megkínálhassalak e szerény kis adománnyal, amelyet ami elhagyott kis otthonunk patakai nyújtanak nekünk. Adjon Isten hozzá jó étvágyat.” Ezzel átnyújtja a skatulyát barátjának, melyet azonban a mitesszerek kikaptak a kezükből és miközben azok egymás nyakába borulva csókolták egymást, ezek egy pillanat alatt a virágokkal magukat díszítették, a skatulyát szét bontották és szivettépő búslakodással konstataáltak, hogy a sok első rendű csalán közt csak három kicsi rák leledzik; no meg az a pár aki hátul csüng kétségbeesetten a kabát alján. Egy pillanatnyi siri csend után általános hahota. A boszuságtól sápadt Splendit urból egy szót nem lehetett venni. Barátját karon fogja és neki feküdt az itókának mérgében. Közben nem mert hirtelen ételt rendelni, attól félt mit fog szólni a szakácsné, akinek már javában forr a vize!

Azóta a tišini tanítót a gyerekek suttyamban kinevetik, amidőn tudományos komolysággal azt tanítja, hogy „a rák, patakvizben élő, állat!” A szomszédosan ülők a pad alatt azt sugják egymásnak: „Találtunk mi eleget a motoros után, az utca porában is, he-he-he!”

HIREK.

— Egy leány a murska sobotai tatarékból kijöve a kastély kerti fasorban végig ment, eközben vette észre, hogy az évek óta megtakarított 600 dinárját elvesztette. Szépen kéri a becsületes megtalálóját, hogy a pénzt a szerkesztőségbe hozza el, ahol megkapja szép jutalmát és ha nincsen el-

lenére a lapban kinyomatjuk nevét a kellő dicsérettel.

— Kiténtetett tüzoltók. A „Hivatalos lap” 78. száma királyi ukázt hoz, mely szerint többek között ezüst érdem éremmel lettek kiténtetve, mint tüzoltók: Škalics István Szebeborci, Obál Iván, Lülik József, Siftár Mihály, Vučsák Ferenc, Siftár Ferenc és Bács Sándor Strukovci Iakósok és Obál István Zenkovci. Ennyien Prekmurjéből.

— Rosz gyermekek játéka Ptuj vidékén. Kampós végű drót elejére követ kötnek és a villamosságot vezető vastag huzalokra dobják azért, hogy a feldobott vékony vasdrót sziporkázva elégjen, Ámde emiatt kiégnek a villamos biztosítékok és amíg azok pótolva nem lesznek onnan Murska Sobotáig a villamos lámpák nem égne.

— Krajnán egy eddig ismeretlen biciklistát összezuzott arccal ájultan találtak az árokban. Lehet, hogy a bicikliről leesett s onnan származnak a surlódásos, zuzott sebek.

— A koronás nyugdíjasok nyugdíj-ügye rendezés alatt áll! Ez a nyugdíj állítólag nem lesz „névleges”, a nyugdíj céljának, nem megfelelő nyugdíj, hanem valódi a XX. század intelligens államaihoz illő igazi nyugdíj, amely arra való, hogy a volt magyar tisztviselő családjával együtt megélhessen belőle. 8 évvel ezelőtt kellett volna azt a pár hetes munkát megcsinálni. Azt hiszem, sok családot, akik ártatlanul szenvedtek 8 éven át meg lehetett volna menteni a eladosadtól a teljes tönkre jutásuktól, az anyagi és ezzel gyakran együtt járó erkölcsi leromlásuktól. Akik e bajok okai, vessenek keresztet magukra és próbálják meg öreg napjaikban csak egy éven át e szenvedést önkaratukból, mert én azt nem kívánom nekik.

— A király utazása. Ófelsége a király a román király temetéséről jövet ismét vissza utazott Blédbe. A hosszú ut fárasztólag hatott Ófelségére, azért Predeál átlomáson kísérete tudta nélkül sofförjével kiszállt a vonatból és Aradig mintegy száz kilométer utat autóján tett meg. A király két órával előbb érkezett Aradra, mint az udvari vonat.

— Magyar miniszteri tanácsosok Beogradban. Dr. Erayei Imre és Dr. Csátary Béla magyar miniszteri tanácsosok Beogradba érkeztek, hol Vlackalni Milorád belügyminiszteri osztály főnökkel gyámügyekről, nyugdíj és levéltári ügyekről tanácskoznak.

— Husz mérgezés egy vacsorán. Zberonja bessarábial városban egy vacsora alkalmával husz személy lett megmérgezve, kik közül másnap reggelre kilencen meghaltak, többet között a házi asszony is. Tévedésből a patkányok számára megmérgezett lisztből készítették tészta s ez a végzetes felületesség okozta a szörnyű katasztrófát.

— Nyolc év alatt százharminchétezer embert gázolt halálra az autó Amerikában. A nem halálos balesetek száma nincs ide számítva. A világhábo-

ruban csak 120 000 Amerikai katona halt meg.

— Magyarország bibornak hercegprimása meghalt. Dsernoch János, biboros hercegprimás Esztergomban e hó 25-én meghalt. Született Szokolcsán 1852 junius 8-án egyszerű családból. Nagy pályát futott be, volt káplán teológiai tanár, eszékittkár, kancellár, püspök, érsek, 1914. fogva biboros. Magyarország legfőbb egyházi méltóságát 1912-ben nyerte el s ettől fogva kormányozta a magyar katolikus egyházat haláláig. Nagy készütségű, igen jó szívű egyház fejedelem volt. Az elhunyt érseket az esztergomi bazilikába helyezték ravatalra és innen temették el egész Magyarország óriási részvételével. A nagy díszű temetésen Horthy Miklós kormányzóval az egész hivatalos Magyarország részt vett, valamint a diplomáciai kar is ott volt. Szülőföldjének Szokolca városának és a kommun alatt meggyilkolt testvéreinek sírjáról egy marék földet hoztak. A temetési szertartást Szmeccsányi egri érsek végezte, óriási és díszes papi segédlettel. A hercegprimás halála után nyomban felmerült az a kérdés, hogy ki lesz az utód. A római pápa álláspontja az, hogy egyházi méltóságra olyan papot, aki aktív politikával foglalkozik, — nem alkalmaz. — A szent szék jelöltje az eddigi hírek szerint Seredy Jusztinián bencés szerzetes, nagy tudományu pap, ki már több év óta Rómániában él s újabban a vatikáni magyar követség-nél egyházi jogtanácsos.

— Nem tanulhatnak Jugoszláviában az olaszországi szláv-diákok. Az olasz közoktatásügyi miniszter szigorú rendeletet bocsátott ki a határmenti prefektusokhoz, melyben utasítja őket, hogy akadályozzák meg minden áron, hogy az olaszországi szláv diákok Jugoszláviába járjanak tanulni. Ha pedig mégis átmennének tanulmányaik folytatására, akkor nem lesz szabad visszatérniök Olaszországba.

— Egy angol lord és a majom. A budapesti Park szanatoriumban egy angol lord megfiatalította magát. Erre a célra elhoztak az állatkertből egy erős pávián majmot, azt elaltatták s Lombmayer Géza orvostanár igen nagy ügyességgel végre hajtotta az operációt mind a két alakon. A siker teljes, csak a majom volt igen szomorú, mikor vissza vitték a ketrecbe az állat kertbe. Az anglus most újra kezdheti a vig életet!

— Amoi (kinai) tartományban a pusztító árviz miatt ezer ember a vízbe fult. A hajléktalanok száma százszor annyi.

— Masaryk elnök meghívta Boris bolgár királyt. A király most kezdj körutját és ez alkalommal érinteni fogja Francia-, Olasz- és Magyaror-

szágot sőt Ausztriát is.

— Rómában előkészítő tárgyalások tartatnak a fiemei kikötő használatával kapcsolatos vasuti tarifális kérdésekről. E tárgyalásokra magyar, olasz és jugoszláv vasutak képviselői jelentek meg.

— Indiai—holandi gyarmatok Hágában élő diákjai és ezek között a legsúlyosabban gyanúsított „Hatta” nevű diák kommunista forradalmi mozgalmat akart létesíteni.

— Jugoszláviában a buza jó, a kukorica nagyon rosz, a szőlő termés kitünőnek mondható, ellenben a szilva nagyon silány. Takarmány kevés lesz.

— Indiában óriási árviz van. Kalkutta és Bombai vidékén a nagy esőzések miatt óriási árviz van, mely eddig ezer halottonál több áldozata van. A két város között haladó vonatok az árvizben maradtak s az utasokat repülő gépeken igyekeznek a nagy árból kimenteni. A károk igen nagyok.

Szerkesztői üzenet.

R. A. Turnišče. B. lev. hál. kösz. Indítv. igen jó. Kezdjük jövő héten. — A cankova 150 tagu szüz lányoknak, tamburásoknak, tüzoltóknak. Levél érkezett ide, melyet nem lehetett e héten kis néplapunkban elhelyezni, mert már minden ki van szedve. Jövő héten, ha a jó Isten úgy akarja, megirom az okokat. Most csak annyit üzenek: Akinek Istenadta szivecskéje úgy kívánja, hogy 7-én tartandó tüzoltó mulatságon részt akar venni, ne hallgasson olyan nagyon a mélyen tisztelt beteg káplán úr (szerinte jó indulatu) parancsára, hanem menjen jó kedvvel a szerény, kis mulatságra. Szórakozzon, táncoljon, mulasson mindenki úgy, amint azt a természete megkívánja; úgy sincsen egyebe az embernek a mai felfogásunk szerinti jóból. Kérem a kis angyalkákat és a tamburásokat tegyenek, mulassanak, muzsikáljanak, széles, jó, egészséges kedvük szerint, ne köttessék magukat a pont 10 óráig tartó mulatsághoz; de én is azt tanácslom, tartsák magukat a mai mifelénk szokásos mulatás aranyos közép utjához, ne okozzanak senkinek bajt, kárt, a szülőknek fájdalmat. Emmellett tiszteljük a káplán urat és annak nézetét is, hiszen ő belé ily lett nevelve ez a mostani nézete. Nem tehet róla, hogy e nézete az általános »közép uton« talán túl esik. Majd az idő és a környezet, az érintkezés, egymáshoz szoktatja magukat és ha ő mélyen a lelkekbe látó papjuk lesz, ő fog magukkal táncolni, mulatni, szórakozni az igazi felebaráti szeretet módja szerint. Mindig imátkozni sem lehet.

En bicikl za 3 dinarje!!!

GAZDÁLKODÁS.

(Folytatás.)

Ellés után egy hétig óvatosan, inkább kevesebbet, mint többet takarmányozunk, langyos italokról bőségesen gondoskodjunk. 1—1½ hónapon át az adagot fokozatosan emeljük, hogy ezen időre a tejhozam a legmagasabb fokra emelkedjen és ezt minden uton módon esetleg állatorvosi segítséggel is 6-7 hónapon át megtartjuk. A tenyésztés legeltetése elengedhetetlen! Ha nincsen legelő, hasítsanak ki egy elegendő nagyságú területet és ezt alakítsuk bőségesen nyújtó legelővé, mert ez a jó legelő napi 10 literrel — 20 literre emeli a tejhozamot. Ha a legelő nem ad bőséges eleséget, akkor a zöld takarmány összetételét kiegészítő abrakkeveréket kell egyidejűleg etetni. Állítólag 1/3 kg. abrak keverék 1 liter tejfölletet jelent.

3-6—4% zsírt tartalmazó tej termeléséhez literenként 50-55 gr. emészthető fehérje szükséges. A mag nem tartalmaz elég fehérjét és ezért jó réti szénáról, mely korán legyen kaszálva és jól gyűjtve (nem mint az idén, akkor kaszáltak, amikor már elvirágozott a fű és már csak szalma lett a szára), továbbá pillangósvirágú takarmány növényről kell gondoskodni és azt télire eltenni, hogy azt a magvas eleségekkel keverve adhasuk. A nedvdús takarmányból naponta elég sokat adhatunk és pedig kb. a test súly 1/10 részét tehát 500 kg. tehénnek 50 kg. takarmány répat.

A tejelő teheneknek ne adjunk sok polyvát, szalmát, mert attól nem lesz sok tej. Ha meggondoljuk, hogy a takarmány értékének 3/4 részét a tej adja, a takarmányozás csak akkor lesz hasznos, ha az életet fenn tartó adagon felül, a termelő takarmány adagot minden egyes tehénél külön-külön a tehén produktív képességének határain belül addig fokozzuk, amíg az állat 1/3 abrakkeverékből 1 liter tejet tud előállítani. 1/3 kg. abrakkeverék kb 1/2 kg. jó korpával egyenlő értékű termelő erejű. Sohasem adjunk teheneinknek csak egyféle abrakot, mert az emésztési anyagok egyoldalulag lesznek kihasználva, a nem szükségelt vegyanyagok felszaporodnak, melyek étvágytalanságot eredményeznek; Az állatok megunják az ilyen egyfélélet. (Tuzsur perdritt!) Ezért keverjük 8-10 féle szemes, abrakos keveréket össze és azt etessük.

Ne felejtsük el, hogy a teheneket ne hizlaljuk! A hizlalt tehenek tenyésztésre kevésbé alkalmasak, nehezen fogamzanak, különösen, ha a teheneket a rekord tejelés elérése végett nagyon későn eresztik bikához.

Azon legyünk, hogy a tehén kb. 14 hónaponként életrevaló, erős borjút adjon. Az elléstől számított 2-3 hónapon fedeztessük, ne előbb, ne később. A heheneket állandóan vízzel kell ellátni, ami sok munkát ad és ezért ajánlatos, (ha tehető a gazda) az önműködő itatót bevezetni, amely naponta 1/4 liter tejfölletet jelent.

A tőgyet fejés előtt gyömszőlőjűk, azután mossuk meg a tőgybimbókat és csak gondos letörlés, szárítás után fejjünk, de úgy, hogy egy csepp tej se maradjon beane. Az ilyen fejést reggel 4 kor, de 9 kor, délután 2 óra-kor és este 7 órakor végezzük. Szépen és szeretettel kell bánnuk a tehenével. Etessük naponta ahányszor fejjük (3-4 szer). A bőrápolás, kefézés fontos kelléke a jó tejelésnek. Akkor lesz legalsóbb fokon még hasznos a tehenünk, ha a napi tejhozam istálló átlagban 7 litert tesz ki. Prekmurjei gazda ne felejtse el, hogy a tejben sokféle ásványi anyagok is vannak, amelyeket az állat a saját testéből ad, ha nem kapja azt eleségben; aminek az lesz a vége, hogy a tehén hanyatlik erőben, tejhozamban, sőt egészségben is.

Az abrakfélék sok foszforsavas sókat tartalmaznak, de mészsói kevesek, ezért sok szénsavas takarmányszet kell etetni. Mennyit? Azt nem lehet áta-botába megmondani. Hogy megértsék az okot elmondom, hogy a mészsószükséglet kiszámításánál nemcsak a valóságos szükségletet kell ismerünk, hanem a mész — és a magnéziumsók a foszforsavas sókhoz viszonyított arányát is figyelni kell, mert pozitívnek kell lenni a föld alkalicitásnak, mely a takarmány ásványi alkotórészeiben van. Ugyanis tegyük fel, hogy nem eléggé pozitív vagy éppen negatív az alkalicitás, akkor bár mennyi mész só van jelen az nem tud érvényesülni, sóhiány mutatkozik, csontbajok fognak jelentkezni, az állat hanyatlik erőben, súlyban, ellenálló képességében. Ezért tessék a tejelő tehenek etetésére vonatkozólag időnként állatorvoshoz fordulni, aki ki számítja Önöknek pld. hogy takarmányozás etetésnél minden kg.-hoz 3-7 gr. mészsót kell adni, a zabhoz (kaszált, zöld zab) minden kg.-hoz 2-5 gr. mészsót, a buzakorpához minden kg.-hoz 42-8 gr. mészsót, a burgonyához minden kg.-hoz 3-4 gr. mészsót, a rozs korpához minden kg.-hoz 51-7 mészsót; ellenben a rétiszenából mert 7-2 gr. mésztöbblete van, a lucernának virágzás idején mert 28-3 gr. mésztöbblete, a nyulzapukának mert 40-1 gr. mésztöbblete, a csalamádénak mert 0-9 gr. mésztöbblete van stb. el kell venni a mészsókból, azaz úgy kell összeválogatni a különféle, eleségeket, hogy azok egymást szénsavas mész tartalomra kiegészítsék.

Nagyon hat a fejős tehén tejhozamára a fedeztetés ideje és a szárazon állás időhossza. Az ellés után 6. héten beálló folytatáskor ne fedeztessük a tehenet, hanem csak a második vagy harmadik folytatáskor, amely az ellés után a 9-ik vagy 12. héten jelentkezik. A IV. folytatás, már kissé késői a fedeztetés-e különösen, ha intenzíven takarmányozták az állatot.

(Folyt. köv.)

ELADÓ méhes 16 családnak szolgáló dargékral 8 méhcsaláddal, ugyszintén átycserepes felszer. Bővebbet MARKOVICSNÁL Murska Sobota, Grajska ulica.

KERESKEDELEM.

Áru:

LJUBLJANA aug. 4.

100 kg.	Buza	Din.	280—
>	Rozs	>	200—250
>	Zab	>	225—
>	Kukorica	>	225—
>	Köles	>	300—
>	Hajdina	>	300—
>	Széna	>	60—50
>	Bab cseres.	>	300—
>	vegyes bab	>	100—
>	Krumpli	>	100—155
>	Lenmag	>	370—380
>	Lóhermag	>	2800—3100

BENKO: aug. 4.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7—	8—	9—	10—
Üsző	7—	8—	9—	10—
Tehén	—	—	3—	7—
Borju	—	—	11—	13—
Sertés	—	—	17—	17—
Zsir I-a	—	—	23—	28—
Vaj	—	—	—	30—
Szalonna	—	—	—	24—
Tojás 1 drb.	—	—	—	0.75

PéNZ.

1 Dollár	= Din.	56-70
1 Pengő Budapest	= >	10.—
1 Schil. Bécs	= >	7-9
1 Kor. Praga	= >	1-6
1 Lira	= >	2-46

Zürichben 100 Din = 9.135 sfrk.

Vsakovrstne sirove
kože

k u p u j e
po najvišji dnevni ceni
Franc Trautmann
Murska Sobota
Cerkvena ulica 191.

MEGÉRKEZTEK

a legújabb őszi és téli
divatlapok, kaphatók

IZIDOR HAHN papirkeres-
kedésébe
Murska Sobota.

ÁLLANDÓAN
KAPHATÓK:

Szalona kg-ja Din 24—
Zsir " " 23-28
Háj " " 26—
Tőpörtő, kolbász stb. stb.

BENKO mészárszékben
MURSKA SOBOTA.

Mulatságokra

konfetti-, serpen-
tin és vicces lapok,
nagyban és kicsi-
ben kaphatók :-

Izidor Hahn

könyvkereskedésében
Murska Sobota.

SZNEJÉ I MLADO'ZENCI!

Prve kak szi szpoküpijete Vase potrebscine za 'zenitev poglednite v trgovino A. KIRÁLY M. Sobota, glávni trg, gde je velika zaloga i zbera v korinaj vencov, slarov za szneja, strumje in vsze drobno blágo kaj sze pri tej prilikai nūca.

Velika zaloga 'zenszki krscsákov i rázno traletao i drobno blágo.

Szolidna posztre'zba! Niszike oēne!

A. KIRÁLY

trg. Klobuki perilom in kratkim blagom
MURSKA SOBOTA
Glávni trg. Bergerova hisa

NEMECZ JANEZ

vaskereskedő,

MURSKA SOBOTA

árusít bámulatos olcsó áron: épületvasalást, tűzhelyeket, gépolajat, gépalkatrészeket, dobsint, vizmutatótüveget kenőszelencéket, felvonó serlegeket, tömlőket, tömitőanyagot, valamint minden

Puch vas és gépszakmába vágó anyagot. Biciklik állandóan nagy választékban PUCH motorkerékpárok és alkatrészek Prekmurje vezérképviselője.

Styria

Világhírű Urania írógépek raktára.